

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 3T/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010376
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Lesňáková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5621010376.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Silviou Lesňákovou na hlavnom pojednávaní dňa 23. mája 2022 v Liptovskom Mikuláši, takto

rozhodol:

Obžalovaný

H. O. S. K. D. Á. Č., nar. X. X. XXXX Y. Z. H., trvale bytom P. XX/X, J., okres Z. H., zamestnaný,

uznáva sa za vinného, že

dlhodobo prenasleduje E.Á. N., X.. XX. XX. XXXX, toho času bytom Š. č. XXX/XX, Z. H., a to takým spôsobom, že od 13. 11. 2020, v časti konania pod vplyvom alkoholu, mu telefonuje a posielajúce SMS správy zo svojho telefónneho čísla XXXX XXX XXX, na jeho telefónne číslo XXXX XXX XXX, proti jeho vôli, v ktorých E. N. a jeho rodinu uráža a vulgárne nadáva, pričom od 13. 11. 2020 mu poslal minimálne 67 SMS správ a uskutočnil aj presne nezistené množstvo hovorov, ktoré uskutočňoval, či už cez deň, alebo v noci, napriek tomu, že mu uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry v Liptovskom Mikuláši o podmenečnom zastavení trestného stíhania č. k. 2Pv 319/20/5505 zo dňa 3. 2. 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 2. 2021, bola za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona uložená skúšobná doba v trvaní 12 mesiacov, pričom od právoplatnosti tohto uznesenia poslal E. N. minimálne 14 SMS správ, čo u E. N. vzbudilo obavu z toho, že ublíži jemu alebo jeho rodine, má z jeho správania strach, čo narúša kvalitu jeho života, pretože musí v noci stíšovať telefón, vonku sa obzerá, či ho niekde H. O. nečaká a nevynadá mu, alebo či ho nenapadne, tiež ho jeho SMS správy urážajú a ponižujú, čo narúša jeho osobný život,

t e d a

iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života tým, že ho kontaktuje prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, písomne, proti jeho vôli a čin spáchal na chránenej osobe - bratovi bývalej manželky obžalovaného,

č í m s p á c h a l

prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, § 127 ods. 5 Trestného zákona).

Za to sa

o d s u d z u j e:

Podľa § 360a ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona mu súd výkon trestu odňatia slobody podmieniene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu súd určuje skúšobnú dobu na 14 (štrnásť) mesiacov.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd ruší výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 3T/2/2022-58 zo dňa 21. 1. 2022, doručený obžalovanému dňa 2. 2. 2022, právoplatný dňa 15. 2. 2022, ktorým bol obžalovanému podľa § 207 ods. 1, § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmienienným odkladom a určením skúšobnej doby na 1 rok, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona mu súd ukladá ochranné ústavné protialkoholické liečenie.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorom Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš bola dňa 8. 10. 2021 na Okresný súd Liptovský Mikuláš na H. O. podaná obžaloba pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, § 127 ods. 5 Trestného zákona), pre skutok uvedený vo výroku tohto rozsudku.

Obžalovaný H. O. na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku uviedol, že chce vyhlásiť, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Súd preto po poučení, že takéto vyhlásenie bude súd pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia považovať za priznanie spáchaného skutku, povolil obžalovanému urobiť takéto vyhlásenie, na ktorom obžalovaný zotrval. Obžalovaný odpovedal kladne na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Trestného poriadku,

- či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,

- či bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu, a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby,

- či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, § 127 ods. 5 Trestného zákona,

- či bol oboznámený s trestnou sadzbou, ktorú zákon ustanovuje za prečin kladený mu za vinu,

- či sa obžalovaný priznal dobrovoľne a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, § 127 ods. 5 Trestného zákona.

Prokurátor a poškodený navrhli prijať vyhlásenie obžalovaného o tom, že nepopiera spáchanie skutku. Súd na hlavnom pojednávaní preto prijal vyhlásenie obžalovaného H. O., že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia považoval za priznanie jeho spáchania, ako aj vyhlásenie podľa § 333 ods. 3 Trestného poriadku a uznal ho vinným zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. Dokazovanie o vine súd preto už u obžalovaného nevykonával a vykonal len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste a o ochrannom liečení.

Zo správy o povesti k osobe obžalovaného súd zistil, že býva na trvalom pobyte v rodinnom dome starých rodičov, na verejnosti je neznámy, neprejavuje sa. Z potvrdenia personálnej agentúry vyplýva, že bol zamestnaný 1. 6. 2016 - 14. 9. 2017 a od 15. 2. 2021 bol zamestnaný v spoločnosti Eltek, s.r.o., na pozícii skladník, odvádzal štandardný výkon, iné relevantné informácie zo správy nevyplývajú. Priestupkovo

bol postihnutý štyrikrát v rokoch 2018 až 2020, za dva priestupky na úseku cestnej premávky v oboch prípadoch napomenutím a za dva priestupky proti občianskemu spolunažívaniu (proti bývalej manželke) blokovými pokutami vo výške 30,- Eur a 40,- Eur. Z odpisu registra trestov mal súd preukázané, že u obžalovaného bolo raz podmienene zastavené trestné stíhanie Okresnou prokuratúrou Liptovský Mikuláš uznesením č. 2Pv 319/20/5505 zo dňa 3. 2. 2021, právoplatným dňa 13. 2. 2021, pre skutok páchaný v období od 11. 10. 2019 do 11. 8. 2020, právne kvalifikovaný ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, so skúšobnou dobou na 12 mesiacov, pričom rozhodnutím prokurátora, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 4. 2022 bolo vyslovené, že sa osvedčil v skúšobnej dobe. Druhý záznam svedčí o odsúdení trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 3T/2/2022-58 zo dňa 21. 1. 2022, právoplatný dňa 15. 2. 2022 za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu na 1 rok. Lustráciou GP v zozname trestných konaní vedených proti osobám v SR súd zistil, že proti obžalovanému sa aktuálne nevedie iné trestné konanie. Z tejto lustrácie však súd zistil, že na podklade návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podanom na tento súd dňa 7. 4. 2022 sa pod sp. zn. 2Nt/8/2022 vedie konanie o uloženie ochranného ústavného protialkoholického liečenia, o ktorom nebolo rozhodnuté a nie je právoplatne skončené.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal zo všeobecných zásad upravených v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorých má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce okolnosti, priťažujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd vyhodnotil pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu povahu spáchaného trestného činu, osobu páchatela a možnosti jeho prevýchovy, ako aj to, že obžalovaný sa už v prípravnom konaní, aj na hlavnom pojednávaní k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval, na čo bolo prihliadnuté ako na poľahčujúcu okolnosť v zmysle ustanovenia § 36 písm. l/ Trestného zákona. Zároveň bola zistená priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Trestného zákona, pretože obžalovaný spáchal viac trestných činov. Za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 2 Trestného zákona možno uložiť trest odňatia slobody na šesť mesiacov až tri roky, pri rovnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností sa zákonom ustanovená trestná sadzba nemení. Súhrnný trest sa ukladá podľa zásad upravených v § 41 ods. 1 Trestného zákona na uloženie úhrnného trestu, t. j. podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin zo zbierajúcich sa trestných činov najprísnejšie trestný, ktorým v tomto prípade je prečin nebezpečného prenasledovania, pretože za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona možno uložiť trest odňatia slobody až na 2 roky, čo je miernejšia trestná sadzba.

Po oboznámení sa s obsahom lustrácií a trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 3T/2/2022-58 zo dňa 21. 1. 2022, doručený obvinenému dňa 2. 2. 2022, mal súd nepochybne preukázané, že skutok, pre ktorý bola na H. O. podaná obžaloba v tomto konaní, spáchal skôr, než mu bol dňa 2. 2. 2022 doručený trestný rozkaz Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní zn. 3T/2/2022, ktorým mu bol podľa § 207 ods. 1, § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmienčným odkladom a určením skúšobnej doby na 1 rok. Doručenie trestného rozkazu má rovnaké účinky, ako vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa a predstavuje právnu skutočnosť, v dôsledku ktorej bolo nutné uložiť obžalovanému súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona podľa zásad na uloženie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona za celú zbierajúcu sa trestnú činnosť, ktorej sa dovedy dopustil. Súd pri ukladaní druhu a výmery trestu musel taktiež dodržať zásadu, že súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom (uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace). Keďže uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v tomto prípade by bolo neprímerane prísny trestom, spravodlivým a primeraným postihom obžalovaného je mierne navýšenie trestu odňatia slobody oproti pôvodne uloženému trestu, ktorý bol zrušený, o 2 mesiace, t. j. súhrnný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 6 mesiacov, ako aj predĺžením skúšobnej doby o 2 mesiace, na 14 mesiacov. Druh uloženého trestu a jeho výmera musí poskytovať záruku nielen generálnej prevencie v spoločnosti, ale aj individuálnej prevencie a obžalovanému zabrániť v páchaní

ďalšej trestnej činnosti a byť tak dostatočným prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu. Uložený trest musí viesť k uvedomeniu si obžalovaného, že následkom za spáchanú trestnú činnosť je adekvátny trestný postih a vytvoríť podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby preukázal nielen celej spoločnosti, ale aj sebe a svojim najbližším, že je schopný viesť v skúšobnej dobe riadny život, teda uložený trest ho nielen postihol a zabránil mu v páchaní trestnej činnosti do budúcnosti, ale aj pôsobil na neho preventívne a prevýchovne do budúcnosti. Pri uložení súhrnného trestu bol v súlade s ustanovením § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušený výrok o treste rozhodnutia, ktorého sa ukladanie súhrnného trestu týkalo, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

V prípade obžalovaného H. O. však oveľa dôležitejším, než samotné potrestanie, bolo rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia. Zo záverov znaleckého posudku č. 16/2021 znalkyne H. U. J., odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria, ktorý bol na hlavnom pojednávaní prečítaný ako listinný dôkaz, keďže dokazovanie o vine sa nevykonávalo, vyplýva, že obžalovaný H. O. netrpí duševnou poruchou v zmysle psychózy, ani poruchou z okruhu afektívnych porúch, jedná sa u neho o poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu - syndróm závislosti od alkoholu v III. až IV. štádiu podľa Jellínka, ktorým trpel aj v čase spáchania skutku (v štádiu aktívneho pitia), závislosť od iných psychoaktívnych látok nebola zistená. Porucha bola diagnostikovaná už v roku 2014, prejavuje sa pokračovaním v pití alkoholu napriek problémom v zdravotnej, rodinnej aj pracovnej oblasti, tiež nekritickosťou k problematike alkoholizmu, sklonsmi k bagatelizovaniu a racionalizácii pitia, obviňovaniu okolia, v stavoch opitosti máva opakované vyhrážky samovraždou, dopúšťa sa disocálnych aktivít. Aj v triezvom stave sa zaoberá sebaľútosťou, obviňovaním exmanželkinej rodiny z rozpadu manželstva, vypitím na guráž si dodáva odvalu na protispoločenské správanie, čo vedie k narušeniu medziľudských vzťahov, porušovaniu etických a právnych noriem, pričom kritiku jeho správania vníma ako neoprávnenú, cíti sa ukrivdený. Chápal a chápe zmysel trestného konania. V čase skutkov, v súvislosti, s ktorými je posudzovaný, boli jeho ovládacie schopnosti v dôsledku stavov opitosti ľahko až stredne znížené, jeho rozpoznávacie schopnosti neboli narušené, v triezvom stave boli aj jeho ovládacie schopnosti zachované. Z vyjadrení samotného obvineného vyplýva, že v čase skutkov konal prevažne pod vplyvom alkoholu, ale ojedinele aj v triezvom stave, čo súvisí s alkoholovou depriváciou osobnosti, citovou nestabilitou, sklonsmi ku vzťahovačnosti. U obžalovaného sa jedná o disharmonicky štruktúrovanú osobnosť s črtami citovej nestability, sklonsmi k demonštratívny samovražedným proklamáciám, v stavoch opitosti so zvýšeným rizikom realizácie suicida (samovraždy). Vzhľadom na uvedené jeho pobyt na slobode znalkyňa nepovažovala za nebezpečný pre spoločnosť zo zdravotného hľadiska, avšak pri pokračujúcom užívaní alkoholu je rizikový z hľadiska páchania protispoločenských aktivít podobného charakteru. Odporúčala uložiť ochranné ústavné protialkoholické liečenie, pretože nie je predpoklad, že by ambulantná forma liečby mohla splniť účel.

Na podklade podaného znaleckého posudku znalkyne z odboru psychiatria nevznikla pochybnosť o plnej príčetnosti obžalovaného, pretože jeho ovládacia schopnosť bola znížená len ľahko alebo stredne a len v dôsledku požitia alkoholu, preto takéto zníženie nemožno považovať za významné. V rámci úvah o uložení ochranného opatrenia obžalovanému sa súd zaoberal najmä otázkou, či s poukazom na osobu obžalovaného a spôsob jeho konania splní, okrem uloženia trestu, svoj účel aj uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou. Súd má za to, že boli splnené podmienky na jeho uloženie z dôvodu, že je potrebné nielen zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchaním protispoločenských aktivít podobného charakteru obžalovaným, ale aj potrebu liečiť závislosť od alkoholu, ktorou obžalovaný trpí a doposiaľ sa na ňu žiadnym spôsobom neliečil. Vplyv alkoholovej závislosti na osobnosť obžalovaného a jeho správanie voči okoliu mal súd preukázané zo znaleckého posudku. Zároveň bolo preukázané, že k spáchaniu skutku došlo pod vplyvom návykovej látky a v súvislosti s jej užívaním tak, ako uviedla aj znalkyňa v odpovedi na otázku, či obžalovaný v čase spáchania skutku konal pod vplyvom návykových látok. Tak, ako na to poukázala znalkyňa, z vyjadrení samotného obžalovaného vyplýva, že konal prevažne pod vplyvom alkoholu, hoci na hlavnom pojednávaní uvedené poprel, znalkyňa pri tomto závere vychádzala z jeho vyjadrení pri znaleckom vyšetrení. Z obsahu znaleckého posudku tiež vyplývajú opakované hospitalizácie obžalovaného na psychiatrickom oddelení v rokoch 2018 až 2020 pre prejavy závislosti od alkoholu a samovražedné sklony v stave opitosti. Taktiež z neho vyplýva, že v roku 2019 nastúpil na dobrovoľné ústavné protialkoholické liečenie, odkiaľ po týždňovom pobyte odišiel. Vzhľadom na uvedené boli splnené podmienky na postup podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona,

pri ukladaní druhu a formy ochranného liečenia súd vychádzal zo znaleckého posudku, kde sa znalkyňa vyjadrila, že účel liečenia je potrebné plniť ústavnou formou, pretože nie je predpoklad, že by obžalovaný rešpektoval a dobrovoľne podstúpil ambulantnú formu liečby. Uvedené je podľa názoru súdu zrejme aj preto, že v minulosti síce nastúpil dobrovoľné ústavné liečenie, avšak ho predčasne ukončil bez splnenia jeho účelu. Z týchto dôvodov súd obžalovanému uložil ochranné ústavné protialkoholické liečenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši do 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať: Prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku a to v neprospech i v prospech obžalovaného, v prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli štátny orgán starostlivosti o mládež, obhajca i zákonný zástupca pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného. Poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.

Osoba, ktorá odvolanie podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až do doby, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu.